

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

BUITENGEWONE ZITTING 2014

16 september 2014

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen, teneinde de bijzondere vergoeding uit te breiden tot de leden van de politie- en hulpdiensten die het slachtoffer zijn van een opzettelijke gewelddaad die buiten de uitoefening van hun functie wordt gepleegd, maar die in rechtstreeks oorzakelijk verband staat met de uitoefening van die functie

(ingediend door mevrouw Vanessa Matz)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE 2014

16 septembre 2014

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres afin d'étendre l'indemnité spéciale aux membres des services de police et de secours victimes d'un acte intentionnel de violence commis en dehors de l'exercice de leurs fonctions et qui a un lien causal direct avec l'exercice de ces fonctions

(déposée par Mme Vanessa Matz)

SAMENVATTING

Momenteel hebben de leden van de politie- en hulpdiensten die het slachtoffer zijn van een opzettelijke gewelddaad, recht op een vergoeding als die gewelddaad is gepleegd tijdens de uitoefening van hun functie. Er kan met andere woorden geen vergoeding worden toegekend wanneer de opzettelijke gewelddaad wordt gepleegd buiten de uitoefening van de functie, ook al staat hij in rechtstreeks oorzakelijk verband ermee.

Ingevolge een arrest van het Grondwettelijk Hof dat dit verschil in behandeling als ongrondwettig kwalificeert, beoogt dit wetsvoorstel voornoemde bijzondere vergoeding uit te breiden tot de leden van de politie- en hulpdiensten die buiten de uitoefening van hun functie het slachtoffer zijn van een opzettelijke gewelddaad die evenwel in rechtstreeks oorzakelijk verband staat met de uitoefening van die functie.

RÉSUMÉ

Actuellement, les membres des services de police et de secours victimes d'actes intentionnels de violence reçoivent une indemnité mais à la condition que ces violences aient été causées durant le service, ce qui exclut les actes intentionnels de violence posés en dehors de l'exercice du service mais ayant un lien causal direct avec celui-ci.

Faisant suite à un arrêt de la Cour constitutionnelle déclarant cette différence de traitement illégitime, la proposition de loi étend le bénéfice de ladite indemnité aux membres des services de police et de secours victimes d'actes intentionnels de violence en dehors de l'exercice de leur service mais avec un lien causal direct avec celui-ci.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GOI	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
 QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
 CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag
 CRABV: Beknopt Verslag
 CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)

PLEN: Plenum
 COM: Commissievergadering
 MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
 QRVA: Questions et Réponses écrites
 CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
 CRABV: Compte Rendu Analytique
 CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
 PLEN: Séance plénière
 COM: Réunion de commission
 MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tel.: 02/ 549 81 60
 Fax: 02/549 82 74
 www.dekamer.be
 e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél.: 02/ 549 81 60
 Fax: 02/549 82 74
 www.lachambre.be
 courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel beoogt een antwoord te bieden op het arrest van het Grondwettelijk Hof van 11 januari 2012, dat stelt dat artikel 42, § 3, tweede lid, van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen (hierna “de wet van 1 augustus 1985”) strijdig is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet¹.

In 2001 wordt een agent van de lokale politie bij het verlaten van een drankgelegenheid aangevallen door vier personen van wie hij eerder het voertuig had gecontroleerd. De betrokken agent wordt arbeidsongeschikt verklaard en in 2007 vervroegd op pensioen gesteld wegens lichamelijke ongeschiktheid. Begin 2008 dient de agent bij de minister van Binnenlandse Zaken een aanvraag voor een bijzondere vergoeding in.

Artikel 42 van de wet van 1 augustus 1985 bepaalt dat een vergoeding voor morele schade, de zogeheten “bijzondere vergoeding”, wordt toegekend aan de agenten die wegens lichamelijke ongeschiktheid de dienst definitief moeten verlaten, dan wel aan hun rechthebbenden ingeval zij overleden zijn. De wet bepaalt het bedrag van de bijzondere vergoeding, maar somt ook de voorwaarden op om op die vergoeding aanspraak te kunnen maken.

Een van die voorwaarden is dat de agent de schade moet hebben opgelopen tijdens de uitvoering van een politie-, beschermings-, hulpverlenings- of ontmijningsopdracht.

Op grond van die bepaling weigert de minister van Binnenlandse Zaken de vergoedingsaanvraag, omdat de schade is toegebracht op een ogenblik dat de agent niet in functie was. In 2009 betwist de agent de ministeriële beslissing en stelt hij bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring in.

Bij de behandeling van dat beroep stelt de Raad van State een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof teneinde te vernemen of artikel 42 van de wet van 1 augustus 1985 al dan niet strijdig is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het de ambtenaren die het slachtoffer zijn van een opzettelijke gewelddaad die ter vergelding van de uitgeoefende functies is gepleegd maar buiten de uitoefening daarvan werd ondergaan, van het recht op de bijzondere vergoeding uitsluit².

¹ Grondwettelijk Hof, 11 januari 2012, arrest nr. 5/2012.

² Raad van State, 23 februari 2011, nr. 211.468.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi vise à répondre à l'arrêt de la Cour constitutionnelle du 11 janvier 2012, suivant lequel l'article 42, § 3, alinéa 2, de la loi du 1^{er} août 1985 portant des mesures fiscales et autres (ci-après “loi du 1^{er} août 1985”) viole les articles 10 et 11 de la Constitution.¹

En 2001, un agent de la police locale a été agressé à la sortie d'un débit de boissons par quatre personnes dont il avait auparavant contrôlé le véhicule. Placé en incapacité de travail et en retraite anticipée pour cause d'incapacité physique en 2007, le policier a introduit une demande d'indemnité spéciale auprès du ministre de l'Intérieur, début 2008.

L'article 42 de la loi du 1^{er} août 1985 prévoit qu'une indemnité pour dommage moral, dénommée “indemnité spéciale”, est octroyée aux agents qui sont contraints de quitter définitivement leur service pour incapacité physique ou, en cas de décès, à leurs ayants droit. La loi détermine le montant de l'indemnité spéciale mais aussi les conditions auxquelles il doit être satisfait pour en bénéficier.

Parmi ces conditions figure l'exigence que le dommage ait été causé à l'agent lors de l'exécution d'une mission de police, de protection, de secours ou de déminage.

Sur la base de cette disposition, le ministre de l'Intérieur a rejeté la demande d'indemnité au motif que le dommage n'a pas été causé à l'agent dans l'exercice de ses fonctions. En 2009, l'agent conteste la décision ministérielle et introduit un recours en annulation devant le Conseil d'État.

Dans le cadre de ce recours, le Conseil d'État a posé une question préjudicielle à la Cour constitutionnelle pour savoir si l'article 42 de la loi du 1^{er} août 1985 viole ou non les articles 10 et 11 de la Constitution en ce qu'il exclut du droit à l'indemnité spéciale les agents victimes d'un acte intentionnel de violence subi en représailles des fonctions exercées mais en dehors de l'exercice de celles-ci.²

¹ Cour constitutionnelle, 11 janvier 2012, arrêt n° 5/2012.

² CE, 23 février 2011, n°211.468.

Het Grondwettelijk Hof oordeelt als volgt: “De leden van de politiediensten kunnen het voorwerp uitmaken van opzettelijke gewelddaden die, hoewel zij worden gepleegd in omstandigheden waarin de politieambtenaar zijn functies niet uitoefent, rechtstreeks verband houden met de uitoefening daarvan. Wanneer die daden bijgevolg in het rechtstreekse verlengde liggen van de uitoefening van de door de politieambtenaar waargenomen functies, moeten zij worden beschouwd als risico’s die inherent zijn aan die uitoefening. Zij kunnen bovendien evenveel schade en ontmoediging teweegbrengen bij de politieambtenaren. Daaruit volgt dat de in het geding zijnde bepaling, in zoverre zij de aan de leden van de politiediensten toegekende specifieke bescherming beperkt tot de morele schadevergoeding voor enkel de opzettelijke gewelddaden waarvan zij in de uitoefening van hun functies het slachtoffer zijn, het doel van de wetgever niet op relevante wijze nastreeft.”³

Dit wetsvoorstel beoogt duidelijkheid te scheppen omtrent de interpretatie die moet worden gegeven aan het begrip “gewelddaad die de agent ondergaat bij de uitoefening van zijn functie”, alsook de wetgeving in overeenstemming te brengen met het oorspronkelijk door de wetgever beoogde doel. Daarom wordt voorgesteld de toekenning van de bijzondere vergoeding uit te breiden tot de ambtenaar die buiten de uitoefening van zijn functie het slachtoffer is van een opzettelijke gewelddaad die evenwel in rechtstreeks oorzakelijk verband staat met de uitoefening van die functie.

La Cour constitutionnelle considère que: “Les membres des services de police peuvent faire l’objet d’actes intentionnels de violence qui, bien qu’ils soient perpétrés dans des circonstances où le fonctionnaire de police n’exerce pas ses fonctions, sont directement liés à l’exercice de celles-ci. Lorsque ces actes s’inscrivent de la sorte dans le prolongement direct de l’exercice des fonctions assumées par le fonctionnaire de police, ils doivent être considérés comme des risques inhérents à cet exercice. Ils peuvent de surcroît causer un préjudice et un découragement tout aussi important aux fonctionnaires de police. Il s’ensuit qu’en tant qu’elle limite la protection spécifique accordée aux membres des services de police au dédommagement moral des seuls actes intentionnels de violence dont ils sont les victimes dans l’exercice de leurs fonctions, la disposition en cause ne poursuit pas de manière pertinente l’objectif du législateur.”³

Afin de clarifier l’interprétation à donner à la notion d’actes de violence subis par un agent dans l’exercice de ses fonctions et pour se conformer à l’esprit du législateur, il est proposé d’étendre le bénéfice de l’indemnité spéciale aux agents victimes d’actes intentionnels de violence en dehors de l’exercice de leurs fonctions, si cet acte a un lien causal direct avec l’exercice de ces fonctions.

Vanessa MATZ (cdH)

³ Grondwettelijk Hof, *supra*, B.5.

³ Cour constitutionnelle, *supra*, B.5.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 42, § 3, tweede lid, van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen wordt aangevuld met de volgende woorden: “, of wanneer de gewelddaad in rechtstreeks oorzakelijk verband staat met de uitoefening van die functies”.

9 juli 2014

PROPOSITION DE LOI**Article 1^{er}**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'article 42, § 3, alinéa 2, de la loi du 1^{er} août 1985 portant des mesures fiscales et autres est complété par les mots suivants: “ou lorsque cet acte a un lien causal direct avec l'exercice de ces fonctions”.

9 juillet 2014

Vanessa MATZ (cdH)